

Kallbloden kartlagda

(Bokrecension i Ljusdalsposten den 11 oktober 2007 av Lasse Fransson)

Kallbloden har sin speciella plats i professor Hans Erik Uhlins hjärta. Därför har han gjort en djupdykning i kallblodens stamtavlor för att se varifrån de olika linjerna härstammar. Resultatet blev en bok.

Från Lanthäst till Folkets häst. Det är titeln på Hans Erik Uhlins bok om Kallblodstraven.

En diger bok med över 300 bilder. En medföljande CD visar ytterligare 1000 kallblod på bild och härstamning. Stjärnston i aveln möts man också av och till det hingstnycklar med register för kallblodshingstar från 1800-talet fram till våra dagar.

– Totalt är det 750 unika hästar som belyses i boken, säger Hans Erik Uhlin.

Två år har det tagit för att få boken klar.

– Egentligen skulle den vara klar i fjol men när jag började söka bland allt material så hittade jag nya vyer hela tiden. Att skriva en bok om kallblodshästen är att göra en resa genom många hundra år, säger Hans Erik Uhlin.

Kallbloden som ras har Hans Erik Uhlin hittat så långt tillbaka som på vikingatiden.

– Det är sant. Kallblodet blev tidigt en kör och skjutshäst och har så varit genom århundradena. Under tiden 1850 fram till 1950 blev den hos oss en dragare med tyngre inslag. Men hela tiden har det funnits skjutshästar och det är huvudspåret i boken. För att komma fram till dagens travare så går historien genom de olika sätt som den kallblodiga rasen används genom åren. Diligenstrafik, forbondetåg var bara några användningsområden. Kallblodet var snabbt och uthålligt och det finns beskrivet redan på Magnus Ladulås tid att det anordnades tävlingar med häst och då var det kallbloden som tävlade, säger Hans Erik Uhlin.

Redan 1832 fanns det organiserat trav men det var först en bit in på 1900-talet som det tog fart.

– När det byggdes banor och totalisatorn kom var det hela igång, säger Hans Erik Uhlin.

I boken finns det massor av intressant läsning. Hans Erik har gjort ett enormt jobb med att sätta ihop stammar, hingst- och stolinjer. Dessutom jämfört de olika linjerna mot varandra. Tittat varifrån de bästa härstammar och där funnit många intressanta vägar.

– Det är intressant att skildra bakgrunden för att förstå dagens trav, säger Hans Erik Uhlin.

Norge hade länge ett övertag när det gällde travet.

– Och det betydde egentligen på att de behållit sin kallblodsras och inte i som i Sverige på 1800-talet blandat in tyngre belgiska ardenner. Norrmännen hade därför lättare typer och det säger sig självt att de lättare hästarna kunde springa fortare.

Men Sverige ändrade också filosofi. Stamboken delades på 1960-talet och travarna fick en egen stambok liksom de tyngre nordsvenskarna.

– Sedan kom ju Steggbest till Sverige och det blev lyckat för den svenska aveln. I dag har vi dessutom en uppblandning av norskt och svenskt vilket gör att det inte är någon större skillnad på det norska och sven-

ska kallblodet. I dag har vi ju en fantastisk kallblodssport i Sverige med Järvsöfaks som den stora stjärnan.

I boken finns rasbeskrivningar, exteriöra aspekter. Finns det varmbloodsinslag och fusk, kallblodens mångsidighet och dess nya intressegrupper. Till det intressanta tabeller där kallblodslopp från 1932 fram till 2006 sammanställts.

200 sidor med otroligt mycket information, är du nöjd med resultatet?

– Jag tycker att jag fick det som jag ville ha det. Man kan säga att jag är nöjd med upptäcktsfärden, säger Hans Erik Uhlin.

Blir det en uppföljning?

– Inte omöjligt, men kanske inte i bokform.

Lasse Fransson